Skriftlig eksamen i Erhvervsøkonomi

4 timers skriftlig prøve

Dette opgavesæt består af 4 delopgaver, der indgår i bedømmelsen af den samlede opgavebesvarelse med følgende omtrentlige vægte:

Opgave 1	***30%***
Opgave 2	***20%***
Opgave 3	***20%***
Opgave 4	***30%***
I alt	***100%***

Til prøven er alle skriftlige hjælpemidler tilladt.

Opgavebesvarelsen skal afleveres i henhold til skolens eksamensreglement jf. bekendtgørelse nr. 1016 af 24. august 2010.

Tirsdag den 11. januar 2011
Kl. 14.00 – 18.00

Introduktion

Du arbejder som erhvervsøkonom i handelsvirksomheden TRADING A/S, og i den forbindelse bedes du tage stilling til de udfordringer, som er beskrevet i de efterfølgende 4 opgaver.

Opgave 1

I handelsvirksomheden TRADING A/S forventes følgende balance pr. 31.12. 2010.

Balance pr. 31/12 2010 i kr. 1.000			
Aktiver		**Passiver**	
		Aktiekapital	1.000
Materielle anlægsaktiver	5.000	Reserver	1.400
Anlægsaktiver	**5.000**	**Egenkapital**	**2.400**
Varelager	8.000	Banklån	10.000
Varedebitorer	4.000	Varekreditorer	4.500
Likvide midler	300	Anden kortfristet gæld	100
Omsætningsaktiver	**12.300**	Skyldigt udbytte	300
		Gældsforpligtelser	**14.900**
Aktiver i alt	**17.300**	**Passiver i alt**	**17.300**

For 2011 har ledelsen følgende forventninger:

a) Omsætningen budgetteres at udgøre:

Januar kvartal:	kr.	7.500.000
April kvartal:	kr.	9.000.000
Juli kvartal:	kr.	9.000.000
Oktober kvartal:	kr.	10.500.000

Inden for de enkelte kvartaler forventes det, at omsætningen fordeler sig jævnt på de enkelte måneder.

I lighed med sidste år forventes det, at 20% af varesalget sker mod kontant betaling og resten med 2 måneders kredit.

b) Der kalkuleres med en bruttofortjeneste på 40% af omsætningen.

c) For hver enkelt måned forventes varekøbet at være lig med vareforbruget. På varekøbet forventes kredittiden – i lighed med sidste år – at være 90 dage netto.

d) Salgsprovision budgetteres til 5% af varesalget og betales løbende.

e) De kontante kapacitetsomkostninger budgetteres til kr. 2.500.000 pr. kvartal og betales løbende.

f) I første kvartal er det planlagt, at der investeres kr. 600.000 i materielle anlægsaktiver, der betales kontant.

g) I året afskrives materielle anlægsaktiver med kr. 900.000.

h) Virksomheden er hovedsagelig finansieret med et banklån, der i 2011 skal afdrages med kr. 500.000 hver den 30/6 og den 31/12. Renten i første halvår udgør kr. 400.000 og i andet halvår kr. 380.000.

i) Der budgetteres med 25% i selskabsskat, hvoraf halvdelen betales den 20. marts og den resterende del den 20. november 2011.

j) Anden kortfristet gæld forventes uændret.

k) Skyldigt udbytte fra 2010 skal betales umiddelbart efter generalforsamlingen i marts 2011.

l) Det budgetterede resultat angives i balancen som *Overført overskud eller underskud*.

1.1 Udarbejd et resultatbudget for 2011 i kr. 1.000.

1.2 Udarbejd et kvartalsopdelt likviditetsbudget for 2011 efter den direkte metode (ind- og udbetalingsmodellen) i kr. 1.000.

1.3 Vil du anbefale virksomheden at optage en kassekredit og i bekræftende fald hvor stor?

1.4 Udarbejd en budgetteret balance pr. 31/12 2011 i kr. 1.000.

Opgave 2

TRADING A/S har i en periode været sponsor for kvinde håndboldklubben FEMINI, og virksomheden beder dig nu være klubben behjælpelig med et par gode råd.

FEMINI har igennem nogen tid haft svært ved at tiltrække publikum til klubbens kampe, hvor entreen udgør kr. 150 pr. håndboldkamp.

FEMINI overvejer derfor at købe den eftertragtede håndboldspiller Mette Langspring for kr. 5.000.000. Mette Langspring skal endvidere have en årlig gage på kr. 600.000.
FEMINI forventer, at Mette Langspring kan sælges igen efter 4 år for kr. 3.000.000.

Efter nogen overvejelse er klubbens ledelse overbevist om, at Mette Langspring i hver af de 4 år vil kunne trække 10.000 flere tilskuere til kampene.

FEMINI har fra sin bank fået tilsagn om lån til køb af en håndboldspiller. Renten udgør 8% p.a., og banken oplyser, at renten til enhver tid vil kunne ændres som følge af udviklingen i samfundsøkonomien.

2.1 Er investeringen i Mette Langspring rentabel?

2.2 Beregn den højeste lånerente hvorved investeringen er rentabel.

2.3 Beregn hvor mange flere tilskuere der - som minimum - skal igennem tælleapparatet pr. år, for at investeringen er rentabel?

2.4 Hvilke råd vil du – ud fra ovenstående beregninger - give håndboldklubben FEMINI mht. investering i Mette Langspring?

Opgave 3

Handelsvirksomheden TRADING A/S har et datterselskab SLID & SLÆB A/S, der bl.a. producere og sælger produktet Alfa.

For produktet Alfa kan pris- og afsætningsfunktionen i Danmark udtrykkes som:

$p = - 0{,}5x + 1.000$,

hvor p er prisen i kr. pr. stk., og x er den forventede afsætning i stk. pr. måned.

Som alternativ kan hjælpebilaget på side 9 anvendes, der belyser sammenhængen mellem pris og afsætning for produktet Alfa.

For de først producerede 600 stk. pr. måned er grænseomkostningen 250 kr. pr. stk. Herefter stiger grænseomkostningen til 300 kr. pr. stk. pga. overarbejde. Virksomhedens maksimale kapacitet er 1.300 stk. pr. måned.

3.1 Bestem den optimale pris og afsætning samt det forventede dækningsbidrag pr. måned.

Virksomheden har netop modtaget en forespørgsel fra en udenlandsk kunde, der ønsker at aftage indtil 1.000 stk. Alfa pr. måned, såfremt prisen er 550 kr. pr. stk. Ved eksport forventes øgede fragt- og emballageomkostninger på 50 kr. pr. stk.

3.2 Bestem den optimale pris og afsætning på hver af de to markeder samt det forventede dækningsbidrag pr. måned.

3.3 Beskriv forudsætningerne for at SLID & SLÆB A/S kan opretholde forskellige priser på de to markeder.

Opgave 4

Handelsvirksomheden TRADING A/S har igennem en række år været underleverandør til Carlsberg A/S i Danmark, men i de sidste par år har salget til Carlsberg været faldende, hvorfor du bedes foretage en regnskabsanalyse af Carlsberg-gruppen.

Carlsberg A/S er et af de førende internationale bryggerier. Carlsbergs fokusområde er Vest- og Østeuropa samt Asien og kerneforretningen er produktion og salg af øl og andre læskedrikke. Virksomheden har bryggerier i omkring 50 lande. Over 95% af gruppens samlede ølsalg sker uden for Danmark.

Det oplyses, at Carlsberg A/S i regnskabsåret 2008 har opkøbt bryggerier uden for Danmark for ca. 51 milliarder kroner.

I bilag 1 vises regnskabstal for de 2 seneste regnskabsår for Carlsberg-gruppen. Regnskabstallene er i mindre omfang bearbejdet.

I bilag 1 er der endvidere angivet nøgletal til rentabiliteten for regnskabsåret 2008.

4.1 Beregn nøgletal til rentabiliteten for regnskabsåret 2009.

4.2 Analyser rentabiliteten for de 2 regnskabsår, og giv detaljerede forklaringer til rentabilitetens udvikling.

4.3 Angiv hvilke informationer der mangler for, at der kan udarbejdes et bidragsregnskab.

4.4 Beregn antallet af aktier i Carlsberg A/S ultimo 2008 (1.000 stk.)

4.5 Beregn aktiens børsværdi ultimo 2009, når det oplyses, at investorerne på aktiemarkedet ønskede, at nøgletallet P/E (Price/Earning) skulle være 16,3.

For regnskabsårene 2008 og 2009 har Carlsberg udarbejdet pengestrømsopgørelser, jf. bilag 1.

4.6 Forklar hvorledes årets af- og nedskrivninger påvirker årets pengestrømme.

4.7 Ændring i driftskapitalen er i begge år positiv. Forklar mulige årsager hertil.

4.8 I regnskabsåret 2008 har Carlsberg opkøbt bryggerier uden for Danmark for ca. 51 milliarder kroner. Forklar hvordan opkøbet hovedsagelig er finansieret.

4.9 I regnskabsåret 2009 er pengestrømme fra driftsaktiviteten 13.631 mio. kr. Forklar i store træk hvorledes disse penge er disponeret.

Bilag 1 side 1/2

Regnskabstal for Carlsberg-gruppen

Resultatopgørelse (mio. kr.)	2008	2009
Nettoomsætning	**59.944**	**59.382**
Produktionsomkostninger	- 31.249	- 30.197
Bruttoresultat	**28.695**	**29.185**
Distributionsomkostninger	- 17.592	- 15.989
Administrationsomkostninger	- 3.934	- 3.873
Andre driftsposter, netto	- 832	- 628
Resultat før finansielle poster	**6.337**	**8.695**
Finansielle poster, netto	- 3.456	- 2.990
Resultat før skat	**2.881**	**5.705**
Skat af årets resultat	+ 312	- 1.538
Koncernresultat	**3.193**	**4.167**
Minoritetsinteresser	- 572	- 565
Resultat for Carlsberg A/S	**2.621**	**3.602**
Resultat pr. aktie (kr.)	22,1	23,6
Balance (mio. kr.)		
Anlægsaktiver	123.448	119.286
Omsætningsaktiver	19.191	15.229
Aktiver i alt	**142.639**	**134.515**
Egenkapital	59.901	59.489
Fremmedkapital	82.738	75.026
Passiver i alt	**142.639**	**134.515**

Nøgletal	2008	2009
Afkastningsgrad	4,44%	
Overskudsgrad	10,57%	
Aktivernes omsætningshastighed	0,42	
Gældsrente, netto	4,17%	
Gearing	1,38	
Egenkapitalens forrentning	4,81%	

Bilag 1 side 2/2

Pengestrømsopgørelser for Carlsberg-gruppen

Pengestrømsopgørelse (mio. kr.)	2008	2009
Resultat før finansielle poster	6.337	8.695
Af- og nedskrivninger	+ 3.632	+ 3.779
Reguleringer	+ 1.037	+ 960
Ændring i driftskapital	+ 1.556	+ 3.675
Betalte restruktureringsomkostninger	- 482	- 507
Renteindbetalinger og lignende	+ 256	+ 255
Renteudbetalinger og lignende	- 3.010	- 1.852
Betalt selskabsskat	- 1.514	- 1.374
Pengestrømme fra driftsaktiviteten	**+ 7.812**	**+ 13.631**
Køb og salg af materielle og immaterielle aktiver m.m.	- 5.002	- 3.113
Køb og salg af virksomheder, netto	- 51.438	+ 95
Køb og salg af andre finansielle aktiver	- 713	- 64
Pengestrømme fra investeringsaktiviteten	**- 57.153**	**- 3.082**
Kapitaludvidelse ved salg af nye aktier	+ 29.938	0
Udbytte til aktionærer i Carlsberg A/S	- 456	- 540
Betaling til minoritetsinteresser	- 549	- 591
Fremmedfinansiering	+ 21.151	- 8.862
Pengestrømme fra finansieringsaktiviteten	**+ 50.084**	**- 9.993**
Årets pengestrømme	**+ 743**	**+ 556**
Likvider pr. 1. januar	+ 1.351	+ 2.065
Valutakursregulering af likvider pr. 1. januar	- 29	- 38
Likvider pr. 31. december	**+ 2.065**	**+ 2.583**

HJÆLPEBILAG OPGAVE 3

Sammenhæng mellem pris og afsætning for Alfa på det danske marked

	Pris	Afsætning	Omsætning	
		-	-	
	950	100	95.000	
	900	200	180.000	
	850	300	255.000	
	800	400	320.000	
	750	500	375.000	
	700	600	420.000	
	650	700	455.000	
	600	800	480.000	
	550	900	495.000	
	500	1.000	500.000	
	450	1.100	495.000	
	400	1.200	480.000	
	350	1.300	455.000	